

جريدة شرقية
(تاريخ تأسيسى ١٢٩٣)

ՀԷՐԻՏԵՒ ԾԱՐԳԻՅԷ

ԵՎԷԼՍԻ ՍԻՅԱՍԻ ԿԱԶԵԹՍ

Թարիխը քէտսիսի 1877

صاحب امتياز آغوب جوهالك
مؤسسہ دیکران جیوهالك
بک اوغلندہ کوچک پاروقیوہ ایل
سوقاغندہ ۱۳ نومرولی دآرۃ مخصوصہ سندہ

ՍՍՀԻՊԻ ԻՍԹԻՑՍՅԱՆ ՎԷ ՍՈՒՆԻՍԻՊԻ
ՏԱՎԱՎ ԳԵՔԷԼԻ
ՅԱԿՈԲ ՀԻՎԼԷԼԵԿԵԱՆ
ՍՐԱՆՍԻՍԻՊԻ: ՏԻԳՐԱՆԻ ՀԻՎԼԷԼԵԿԵԱՆ
ՊԵՏԱԿԱՆ ԲԻՆԿԻՆԻ ԲԱՐՈՎԱԳ ԳԱՐՈՒՍԱՆ
ԻՊԻՍՏՈՎԱՆՈՒՄ ՆՈ. 13
20 ԲԱՐԱ

ՀԱՐՊԸ ՈՒՄՈՒՄԻ

Հոկտ. 30 քարիսի զաւարեանք
ուսումնիցին քեպիլոր քեմիսի սիւ:

1. — Գաֆգաս ճէպէտնտէ լէհի-
միգէ քէշֆ քօլը միւսառեմէլէրի օլաւը:
էսիր ալաւը:

2. — Սարր ճէպէտնտէ մուհիմ
վազաս Եօգ արը:

ԻԹԻԼԱՅ ՎԷ ՍՈՒԼՀ

«ԻՆՆ» Բուս կազմեմաւ հէյէճանը
պիր խապէր նէշր խոյօր: Պու խա-
պէր մուհիպինճէ, Բարիգտէ կազմեմաւ
օլաւաք գօնֆէրանս հասէպիլլէ, իթի-
լաֆֆ սուլի չարթլարընը թային իտէ-
ճէք տիր. մէգքիւր կազմեմա հաթթա
իտաւա իտիօր քի, պու գօնֆէրանս-
լարըն աղաւթնաւ սօնրա իթիլաֆ
քէնտի սուլի չարթլարընը նէշր իտէ-
ճէք տիր:

Օ. Լ.
«ԻՆՆ» Բուս կազմեմաւ հէյէճանը
պիր խապէր նէշր խոյօր: Պու խա-
պէր մուհիպինճէ, Բարիգտէ կազմեմաւ
օլաւաք գօնֆէրանս հասէպիլլէ, իթի-
լաֆֆ սուլի չարթլարընը թային իտէ-
ճէք տիր. մէգքիւր կազմեմա հաթթա
իտաւա իտիօր քի, պու գօնֆէրանս-
լարըն աղաւթնաւ սօնրա իթիլաֆ
քէնտի սուլի չարթլարընը նէշր իտէ-
ճէք տիր:

վէսայիթէ մարիք օլմասը արը քի,
պու սայէտէ մուկաղաթէն օլուսն
սուլըն արամաք վէ պուլմաղա միւլթ-
թէվիգէրին մէն խոյօր: Բուս վէ
Ֆրանսըզ գաղմարը սուլի իչիւն հէ-
նուգ Էթիլիմիլլէր տիր, Հէր նէ
գատար տա ճէսարթթաւ տիւլիւլ
վէ պօղաւթա գէրէճէտնէ կէշիլլէր
իտէ տէ, տայմա ալտաւընը պիր ի-
միտաւ վէ օնլարը թամ պիր մաղլու-
պիլլէթ տիւլմէքտէն մէն իչիւն Էթ-
լիճէ գուլվէթիլ պուլընըլարը, մաղ-
լուպիլլէթ մէնգարթսիր պիւլիւլ տէն-
էթիլլէ կէշիլլէրի Ենիլիւնտէ արըզ էն-
տամ իթիլի հաւաթ, Ֆրանսըզլար վէ
Բուսլար հէնուգ ֆիթուհաթ իւմիտի-
նի հըստ իտիօրլար, տիւլմաւլարընը
տայմա քէնտի գուլաղաւթնաւ չըն-
նաթան պիլլի սէսինի իչիտիօրլար:
Սօն իւմիտ թէշիլլէրի պարաքան պու
պիլլի լուլլէթիլ թէշիլլէրի իթիլիճէ,
սուլի իւմիտաւ պէօլիւլ պիր շաւսի-
լիլլէ տնճաք հուսուլ պուլմաղա տիր:
Սուլի իւմիտաւ իչիլի իւլաւթիլլէ
հաղըր օլմաստէն Էվլէլ, ֆիւթուհաթ
իւլաւթիլլէն Տէօրթլէր իթիլիֆաղընը
չէճի ասքէրի արաւընտա կէօրիւնտէ-
պին վէ գաթիլ պիր ֆիթուհաթ տայ-
պէսիլլէ Շարգտա վէ Դարպտա հէ-
նուգ տիւլմաւլարտա հայաթ պուլաւն
էօրիլլէ իւմիտիլլէ մաւլ օլուսը
քէշիլլէթիլ իթիլիսաթ օլընընտա
գատար պէլլէթիլ տիր:

Միւլմիլլէր սուլի միւլմիլլէր միւլ-
«Բէօրիլլէ Զայթուհ» Ֆրանսըզ ի-
ճալը Էթքար վէ գանաթթա թէ-
մաւըլա վաֆթ պիր Ֆրանսըզ տիր-
լուլլէթըն չու պէյանաթընը նէշր ի-
տիօր: «Ալէմանիա իլէ Բուսիա արա-
ւընտա միւլմիլլէր պիր սուլի աղաւթ
իչիլիսաթ Ֆրանսըզ Էթքար հիւթիւ-
մէթիլլէ ֆարը օլուսմալ: Շու գա-
տար քի պու գանաթթա պիւլիւլ իթի-
լաֆ Էթքարընը Էթքար գէմանտա աղաւթ
սուլի իթիլլէրի մէնգարթիլլէրի թա-
լամուսն իթիլլէ, Էթքար Ֆրանստ վէ
Բուսիա աղաւթ սուլի իչիւն իթիլիֆաղ
իտէր վէ ինկիլլէրա տա պու գա-
տար մուլաւթիլ պուլընըլարտ, օ թաղ-
տիրաւ ինկիլլէրա հիւթիւլլէրի ի-
թէսիլլէր գատար հարապ տէվաւմ միւլի-

թէֆիլլէրին ինկար իտէմէլ: Ինկիլ-
լէրաւն Էթքարը քէնտի մաւլ վէ
նիլլէթիլ իչիւն հարապ իթիլիլլէ վէ
գանթթ վաթի գանթթ թաղալ իտէն
Ինկիլլէրա հարապըն պիւլիւլ տէն-
թիլաֆըն հարապ օլմասըլըն կիւն-
տէն կիւնէ գանի օլուսըլը: Պու սէ-
պէպէ պիւլմաւլ տիր քի, չու թարզը
հարապ իլէ իթիլաֆ Էթքարըն թարա-
ֆընտա թաղալ օլընտա գանթթաւն
ուղաղալընտա թաղալիլլէրա զու-
հուր իտէմէլ նէթիլլէր Ֆրանսըզ ի-
ճալընտա պիր չօղընը տիւլիլլէրի-
լար: Հաթթա Էթքար չօղ Ֆրանսըզլար
Ինկիլլէրա տա տուլ անընտա խու-
սուսի վէ չաթսի պիր օլ: օլմաստա
իթիլիլլէր թաղալիլլէ, պիր Ֆրա-
սըզ, Բուս, Ալէման իթիլաֆ վիւ-
ճուսէ կէթիլլէրի տէրիլլէ իթիլլէ
գատար կիտիօրլար: Ֆրանսըզլարըն
պէօլլէ պիր սուլիլլէր թէվիլլէր գապուլ
իթիլլէ իթիլլէրին սէպէպիլլէրիլլէ-
լլէրին Ֆրանսըզ արաղիսիտէ պուլըն-
մալարը տըր: Ֆրանսա՝ Բուսիա թա-
րաֆընտա վուզու պուլաւ ինկիլլէր վէ
թաղալ ինկիլլէրին աղաւթ սուլաւ ի-
թիլլէր թաղալիլլէր, ինկիլլէրա
Ֆրանսա ինկիլլէրին Էթքար թա-
լամ թարզընտա Էթքար ու գարարըն-
տա սապիլլէր գատաւ օլուստա, օ վաղըթ
չարը տալիլլէրա պընտա սէրպէթ գա-
լան Ալէման գըթաթը Ֆրանսըզլար
իլլիլլէրա իտէմէլլէր վէ Ֆրանսըզ ի-
նկիլլէրա տէն թաղալ ինկիլլէր օնլարա
Էթքարըն իտէմէլլէր տիր:

ԷՎԷԼՍԻ ԶԱՅԱԹ ԼԻՍԷԱՐ

«Նասիլլէ» նամ ինկ. հաթթալը
իւլալլէրին տէն ինկ. հաթթալընտա
հարապ Էթքարընտա ինտանա գալիլլէ,
վէ մաստի վէ մանէվիլ խաստարաթ
հաղընտա մուհիմ մալիլլէր վէրիլ-
լար: Պուլտա տէնիլլէր քի, քէնտի
գալիլլէրըն տաւաղընը նէշր ի-
տէն Ալէմանիա վէ ինկիլլէրա օ-
լուպ, պու հիսապճա հէր ինկիլլէր
րաֆըն գալիլլէր 3 միլիոն մաղթուլ
սըր: Իլլէ պէնէնիլլէր մըգատըր գալիլ-
լը գարարընը տըր: Պիր թարաֆտա
Ալէմանլար Պիւլիլլէր Էվլորա գալիլ-
հիպպէտ Սարա տալիլլէ տիւլ կընըր-
տալիլլէրա վէ օլաւ շէլլէր հաղ-
ընտա քէնտիլլէրին գիլաւէ էյիլլէր
գուլըն Էթքար իտի: Պուլտա պէօլլէ
մաղթալիլլէ վարապիլլէրին էյիլլէ օ-
լան Շաղէյ: պատմաւ պիլլէր հարա-
քէթ իտիլլէր վէ քիւմէպէն պիր իրա-
մէթ պէլլէրիլլէր իտի: ինկիլլէր Տէ-
գուլ քէնտի իչիլլէրին Էթքարըն էլլիլլէ
ալընը, Ժան Ժուսէ՝ Էթքարըն մուհիլ-
պէսիլլէր օլուպ քէնտիլլէրիլլէրա գալիլլէ
օլան Ժուլմէթիլլէ Մէսիլլէր ճատալիլլէ
տէթիլլէր Էլլիլլէր իտիլլէր վէ
սալլէր արթըր հիւլ արընը չօղմալլէր,
գըրընը պուլմաղա թէշիլլէրա պիլլէ
իթիլլէր իտի, գիրա պուլըն ֆաիտէ-
սիլլէր օլուսըլըն Էվլլէրին պիլլէր ի-
տի: Տիլլէր թարաֆտա Շաղէյ տէ՝
Ժանա վէրալիլլէր վաղընը թաղալիլլէր
իտի: Ժան ինկիլլէր տէֆա գըրա մէթթա
ալընը, պուլտա գըրընըն ալալըն սըն-
հիլլէր էյիլլէր օլուսըլը պիլլէրիլլէրա

թընը 2 պուլալլէր միլիոն կէօթիլլէրա
լլէրի հալաւ Ամիլիլլէր իտէ պուլ մըգ-
տարըն ինկ. հաթթալըն կէօթիլլէրա
Պուլըն Էթքար ինկ. հաթթալըն իտի, 6
միլիոնը մաղթուլ մըգատըր Էթքար
տաղալ օլմալլէր պիլլէր ինկիլլէրա
թըն տալիլլէր տիր: Գալ խաթթա-
լար քէնտի մէնգէթիլլէրին տալիլլէր
իթիլլէր: Էթքար 6 միլիոն մաղթուլ
գապուլ իտիլլէրա, խաթթալարըն վէ
քէնտի մէնգէթիլլէրին գալիլլէր ի-
տէնլլէրին մըգատըր տաւա աղ արը:
Էթքար Էվլորաւն 10 միլիոն գատար
ամէլլէր գալիլլէր իթիլիլլէր սէօլլէրիլլէր
միլիլլէր պիր մըգատըր տըր: Ինկ.
մուհարրիլլէր սօնրա չու թաֆուլաթը
վէրիլլէր: «Զայիլլէրը պիլլէրիլլէր աղ
տըր: (Սա մաֆիլի մաղթուլլարըն
մըգատըր 280000 է պալիլլէր օլմալլէր
տըր) Բուս գալիլլէր տէնէլլէր իտէ
տէ, պու մէմէլլէր ինկիլլէր չօղ-
լուղըն մուղալլէր իլլէ օ գատար չօղ
տէլլէր տիր: Ալէմանիան գալիլլէր
տա պէօլիլլէր տէլլէր տիր: Խաթթա մըգ-
տարըն սիսալլէր էն պէօլիլլէր գա-
լիլլէր Ֆրանսըզ վէ Սըրպ գալիլլէր
տըր: Ֆրանսըզ գալիլլէր պիր միւլտա
Էթքար տըր: Մուհարրիլլէր մէնտա-
րիլլէր հարալիլլէր հաղընտա տա տիլլէր
քի, թաղալիլլէր ֆէվիլլէր տէն-
չէթիլլէր օլուպ էլլորա 100 տէ 5 ֆայիլլէ
հէր տէնէ 500 միլիոն ինկ. լիւսալլէ
(12 պուլալլէր միլիոն ֆր.) ֆայիլլէ վէ-
րիլլէր: Ինկիլլէրա իչիւն հարալլէր
Էթքար սէնէյի տէվիլլէրին տէ մա-
րաֆ 1238 միլիոն ինկ. լիւսալլէր
պալիլլէր օլուսը: Պուլտա սէնէյի
ֆայիլլէր 100 միլիոն ինկ. լիւսալլէր
Էթքար 2 պուլալլէր միլիոն ֆր. ա պալիլլէ
օլուսը: 2.

ԵՆԻՆԱՆ ԱՆՎԱԼԻ

«Ֆր. Բրէտէ» տէյօր քի, Ենուան
սօնանմալըն պիր գըսմընա վէ պիլ-
լաւա խաթթիլլէր սէֆայիլլէր հարալիլլէ-
սինէ Ֆրանսըզ պանտէրաւը չէթիլլէր
տիր: Սա մաֆիլի պու վաղաւա ասքէ-
րի նաղթիլլէր հաղընտա հիլլէր Է-
հէմիլլէր հայիլլէր տէլլէր տիր: «Տէյիլլէ
Էթքար» տէյօր քի, կէշէն ճ. Էր-
թէսի կիւնէր գալիլլէր քէշիլլէրա գալիլլէ
Գօնթիլլէրին ինկ. լիւսալլէր
մէնլիլլէր գալիլլէր աղա օլուսմըլ, պուլ-
տա սաղըր նաղըրլարտա Զայիլլէր,
Տրալիլլէր, Բալլիլլէր, Սըրպլար, Կու-
նարիլլէր, Գալիլլէր օլուսը վէ Տիլլէր
գօրըլլէր իլլէ չիլլէր ինկ. լիւսալլէր
վէ խաթթիլլէր նաղըր հաղըր պուլլէր
մըշլար տըր: Մէնլիլլէր ինկ. լիւսալլէր
Էթքար վիւլլէր կաղթիլլէրա տէ-
միլլէր տիր: «Հիւթիլլէր» Ենուան խա-
թիլլէր հարապ սէֆիլլէրին Ալէման
թաղալիլլէրա գալիլլէր գալիլլէր
մաղ խաթթալարտա միլլէրա Ֆրանսիլլէ

ԱՅԳ ՈՒ ՍԷԼՍԱ ԳՈՒՐՈՒՄՆԸ ԳԵՂ

Գ. ԳԵԼՍԱ. — ՍԷՏԻ ՊԵԼՊԷՍ

1. — ԻՍՏԵԻ ՆԱՍՈՒՍ
Գալիլլէր թէվիլլէր ինկիլլէրա վէ
չու մէթթալըն Էթքար:
«Ս. Լէլլէր», Շիմիլլէր, Բէթան
Սթըլլէր, Լօնտալլէր:
«Հաղիլլէր պիր քէշֆ ինկ. ինկիլլէրին-
տէ պուլլէրալըն սիլլէր ինկար իթ-
մէլլէ միւսարալլէր իտէրիլլէր: Պու պուլ-
տէթիլլէր Էթքարըն ինկ. լիւսալլէր 50 սան-
թիլլէրալլէր քէշիլլէր թաղընը մաղ-
րուլլէր կէօնտէրմէլ իթիլլէրիլլէր:
«Ինկիլլէրալլէր ֆարգալլէր պուլլէր
իտիլլէր: ՄԱՐԲԻ ՏԸ ԵՄԶԵՅ
«Նօրա. — Պու թօղր ատի պիր
մէթթալլէր կէօնտէրիլլէր, գիրա պու
մէթթալլէր ուսուլ ու մուսմէլլէր
Էթքար գարիլլէր տիր:
«Արքա. — Մօնթալլէր թարի-

գիլլէր Սիտի-Պէլլէր չաթթալլէր, Ալ-
ճէրի:
«Ալէլլէրալլէր ֆօթիլլէր 5 լիւսալլէր պիր
պանթիլլէր պուլլէրալլէր: տաւա
պալլէր սըրալլէրալլէր տա օլմալլէր
տըր:»
Մէթթալլէր գալիլլէր, քէնտի մէթթա-
րիլլէր մէթթալլէր վէ թօթիլլէրալլէր
Էթքարըն: Սալլէր Տէ գալիլլէր ալ-
տէթ իթիլլէր: Լա մարթիլլէր չօղտաւ տի-
տէթ իթիլլէր վէ քէնտիլլէրին պէլլէ-
մէթթա պուլլէրին իտի:
2. — ՎԻԳՈՒՍ ՄՈՆԻԼԱՐ
ՆԷ՝ ԵՄԶԵՅՈՐ
Վիգօն Վիլլէր Մօնիլլէր չալլէրը
գալիլլէր իտի: Ամուսնալլէր Շաղէ-
լիլլէր Ալէլլէրալլէր հարալլէրին տէ վէ Լա
Մարթիլլէր հաղընտա թաղալիլլէրա
լընտա օնալլէրալլէր օլուստա ալտա-
մալլէր իտէ տէ, օ վաղթա գատար ա-
տըմ ատըմ թաղալիլլէր իթիլլէր էնթիլ-
կիլլէր թէլլիլլէր գալիլլէր իթիլլէր իտի: Մու-

պուլլէր իտի: Պու մէթթալլէր Էթքար
գըրալլէր քիլլէր օլուսըլլէր մալիլլէր օլմա-
լլէր, հանկը հիւթթալլէր Էլլէր շըր
Ֆրանսալլէր ուսալլէրա պուլլէրա
չէլլէրիլլէրին պիր թօթիլլէրալլէր
ալթըր տա մալիլլէր տէլլէր իտի:
Յուլիլլէր ալլէր ուսալլէրա վի-
գօնթ Մօնիլլէր քէնտի սալլէրալլէր օ-
լուսըլլէր, ալլէր օլուսըլլէր պիր մէթթ-
թալլէր քէնտիլլէր սըրալլէր օղըլլէր ի-
տի: Պու մէթթալլէր չու Էթքար նիլլէ-
լլէր պուլլէր իտի:
«Պիլլէրալլէր ալլէր, սանա տէլլէրիլլէր-
րիլլէր քի, 4-5 հաթթա սօնրա պուլլէր
չարէ կապիլլէր: Էթքար իտիլլէր օլաւ
գալիլլէր վէ սէրմանտըլլէր ինկ. լիւսալլէր
թաղալիլլէր տիր: Թէլլէրիլլէր գօնտա-
տալլէր Էթքարըն գալիլլէրալլէր պուլլէր
չէլլէր տիր: Պէլլէր ճիտալլէր պիր չէլլէր
տըր: Էթքար, սանա պէլլէրըն:

